

Eindexamen economie 1-2 havo 2006-I

havovwo.nl

---

4 Beoordelingsmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

Maximumscore 1

- 1 Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de term parallelisatie / branchevervaging.

Maximumscore 1

- 2 "Onderzoek heeft aangetoond dat een prijsdaling van boeken tot een relatief geringe stijging van de gevraagde hoeveelheid leidt."

Maximumscore 2

- 3 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de (relatieve) prijsdaling groter is dan de (relatieve) afzetstijging.

Maximumscore 2

- 4 • promotiebeleid 1
• het verspreiden van reclamefolders / het sponsoren van een vereniging 1
of
• plaatsbeleid 1
• het openen van een vestiging op het station 1

Opgave 2

Maximumscore 2

- 5 • "Door tegenvallende beleggingsresultaten op de ingelegde premies komt de uitbetaling van de pensioenen in gevaar."
• Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat de ingelegde premies gebruikt worden om (via beleggingen) pensioenuitkeringen in de toekomst mogelijk te maken 1
1

Maximumscore 2

- 6 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 $0,06 \times \text{€ } 30.000 + 0,12 \times (\text{€ } 30.000 - \text{€ } 14.650) = \text{€ } 3.642$

Maximumscore 2

- 7 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
In 2003 wordt het tarief van de werkgeverspremie $0,75 \times (12 + 2)\% = 10,5\%$.

Maximumscore 2

- 8 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat het besteedbare inkomen van werknemers zal dalen waardoor de (consumptieve) bestedingen zullen afnemen.

Maximumscore 2

- 9 Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat welvaarts vaste pensioenen gekoppeld zijn aan de loonontwikkeling.

Eindexamen economie 1-2 havo 2006-I

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 3

Maximumscore 2

- 10 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat het besteedbaar inkomen en daarmee de consumptie van personen met een uitkering afneemt, waardoor (de afzet van bedrijven en daarmee) de productie (en daardoor de werkgelegenheid) afneemt.

Maximumscore 2

- 11 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat door beperking van de loonstijging de loonkosten (per product) minder sterk toenemen, waardoor de stijging van de verkoopprijzen wordt beperkt.

Maximumscore 2

- 12 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat verslechtering van de concurrentiepositie van Nederland zal leiden tot afname van de vraag naar Nederlandse producten waardoor de overbesteding / bestedingsinflatie kan afnemen.

Opgave 4

Maximumscore 6

13

Te beoordelen aspect	Noteer voor elk aspect 0, 1 of 2 punten: 0: (vrijwel) geheel fout 2: (vrijwel) geheel goed 1: bij twijfel
a De wijze waarop de toegankelijkheid van het hoger onderwijs toeneemt voor kinderen van ouders met lagere inkomens is correct uitgewerkt. Te denken valt aan: De drempel om te gaan studeren wordt lager, doordat er geen lening hoeft te worden afgesloten.	
b De wijze waarop de inkomensverschillen worden verkleind, is correct uitgewerkt. Te denken valt aan: Verdergaande nivellering van de (secundaire) inkomens, doordat ex-studenten (die later meer verdienen) meer (academicus)belasting moeten betalen vergeleken met de huidige situatie / studenten uit lagere sociale milieus minder belemmeringen ervaren en eerder zullen gaan studeren waardoor hun inkomen stijgt.	
Het gekozen aspect past bij het voorafgaande betoog en is correct uitgewerkt. Te denken valt aan: 1 Een toename van de kwaliteit van de beroepsbevolking doordat studeren aantrekkelijker wordt voor een grotere groep mensen. 2 Financiële prikkels als tempobeurzen en variatie in de hoogte van het tarief van de academicusbelasting om sneller en efficiënter studeren te stimuleren / strengere selectie bij studies. 3 Een eenmalig bedrag dat bij emigratie gevraagd zou kunnen worden om de academicusbelasting in één keer te voldoen / het afsluiten van belastingverdragen met immigratielanden om alsnog de academicusbelasting binnen te halen.	
Indien de onderdelen van de brief niet logisch op elkaar aansluiten en/of het gebruikte aantal woorden te veel afwijkt van de eis	-1

Eindexamen economie 1-2 havo 2006-I

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Opgave 5

Maximumscore 2

- 14 Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- inrichten en onderhouden van een vacaturebank
  - meer faciliteiten voor schooldecanen
  - de mogelijkheden van internet gebruiken om vraag en aanbod bij elkaar te brengen
  - de centra voor werk en inkomen (CWI's) beter uitrusten
  - meer voorlichting geven over de arbeidsmarkt aan schoolverlaters
  - het onderwijs beter laten aansluiten op de vraag op de arbeidsmarkt
- Uit de toelichting moet blijken dat door de genoemde maatregel de zoektijd naar een baan afneemt.

Maximumscore 2

- 15 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
- $178.400 \times 0,52 = 92.768$
  - $178.400 \times 0,16 = 28.544$
  - Frictiwerkloze schoolverlaters 64.224

1

1

Maximumscore 2

- 16 lager
- Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat de aanzuigende werking van de arbeidsmarkt afneemt (waardoor meer jongeren voor een verlenging van hun schoolloopbaan kiezen).

Maximumscore 2

- 17 rechtsonder
- Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat het aantal arbeidsplaatsen minder groeit waardoor de kans om binnen een bepaalde periode een baan te vinden kleiner wordt.

Opgave 6

Maximumscore 2

- 18 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 $103,5 \times 1,046 = 108,261 \rightarrow 8,3 \%$
- Voor het antwoord $3,5\% + 4,6\% = 8,1\%$

0

Maximumscore 2

- 19 Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de jaren 1998 tot en met 2002.

Opmerking
Uitsluitend 0 of 2 punten toekennen.

Maximumscore 2

- 20 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 $0,956 \times 118,2 = 112,9992 \rightarrow 113$

Opmerking
Een andere juiste afronding ook goed rekenen.

Eindexamen economie 1-2 havo 2006-I

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Maximumscore 2

21 statistiek 1

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat in de ontwikkeling van de loonkosten per eenheid product zowel de ontwikkeling van de arbeidsproductiviteit als de loonkosten per werknemer zijn opgenomen.

Maximumscore 2

22 Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- De loonkosten per werknemer stijgen nauwelijks.

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Een toelichting waaruit blijkt dat een laag niveau van de bestedingen de productie beperkt waardoor de vraag naar arbeid beperkt wordt en de arbeidsmarkt ruim is.

- Er is sprake van geringe inflatie / deflatie.

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Een toelichting waaruit blijkt dat een laag niveau van de bestedingen de kans op bestedingsinflatie beperkt.

- Er is sprake van een overschot op de lopende rekening van de betalingsbalans.

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Een toelichting waaruit blijkt dat een laag niveau van de bestedingen de import beperkt.

Opgave 7

Maximumscore 2

23 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

In 1998 is de koers $6,55957 \times 50 = 327,9785$ Afrikaanse franc voor een euro.

Dat is $\frac{\text{€ } 1}{327,9785} = \text{€ } 0,00304898$ voor een Afrikaanse franc.

De verandering van de koers van de Afrikaanse franc is

$$\frac{0,0015267 - 0,00304898}{0,00304898} \times 100\% = -49,93\%$$

Maximumscore 2

24 een devaluatie

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Een toelichting waaruit blijkt dat de (door monetaire autoriteiten) vastgestelde koers naar beneden is bijgesteld.

Maximumscore 2

25 Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat door de hoge koers van de Afrikaanse franc de import van Afrikaanse producten in Frankrijk duurder wordt waardoor de concurrentiepositie van Franse bedrijven op de binnenlandse markt verbetert.
- Een antwoord waaruit blijkt dat de hoge koers van de Afrikaanse franc gunstig is voor de concurrentiepositie van Franse bedrijven die exporteren naar Afrika.

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 8

Maximumscore 2

26 ja

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

Kosten per geproduceerde stofzuiger in Drenthe in 1998:

$$\frac{1.000.000 + 400.000 + 10.500.000 + 600.000 + 2.000.000 + 500.000}{100.000} = \text{€ } 150$$

Kosten per geproduceerde stofzuiger in Polen in 1998:

$$\frac{950.000 + 1.045.000 + 9.000.000 + 500.000 + 2.850.000 + 400.000}{95.000} = \text{€ } 155,21$$

Maximumscore 2

27 ja

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

De arbeidsproductiviteit in Polen in 1998 bedraagt $\frac{95.000}{450} = 211$ stofzuigers.

De arbeidsproductiviteit in Polen in 2001 bedraagt $\frac{125.000}{350} = 357$ stofzuigers.

Maximumscore 2

28 Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- afschrijvingen

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat de kapitaalgoederenvoorraad toeneemt, waardoor de jaarlijkse afschrijving toeneemt.

- overige constante kosten

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat de toename van de kapitaalgoederenvoorraad gefinancierd is met een lening waardoor de rentelasten stijgen.